MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI

Seduta tas-26 ta' Novembru, 2008

Citazzjoni Numru. 86/2008

Kawza fil-lista: 21

A B u martu C B ghan-nom taghhom,
kif ukoll ghan-nom ta' binhom minuri D, u E B oht id-decujus, fil-kwalita' taghhom bhala eredi legittimi tal-mejjet F B
vs
G H I, xebba;
Id-Direttur tar-Registru Pubbliku;
u l-Avukat Dottor Renzo Porsella Flores u l-Prokuraturi Legali Hilda Ellul Mercer nominati kuraturi deputati biex jirrapprezentaw lill-minuri 'J' li l-att tat-twelid tieghu gie registrat fir-Registru Pubbliku bin-numru progressiv 2233/07, u b' digriet tat-2 ta' Dicembru 2008 dawn il-kuraturi deputati gew estromessi mill-kawza wara li giet nominata l-istess G H I bhala kuratrici ad litem sabiex tirrapprezenta lill-minuri 'J' fil-kawza odjerna.

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat li permezz tieghu l-attur ippremettew u talbu hekk:

Illi r-rikorrenti huma, fil-kaz ta’ A u C konjugi B il-genituri tal-mejjet F B imma fil-kaz ta’ E u D, dawn jigu hut l-istess F B li miet tragikament fl-24 ta’ Gunju 2007 u dan skond l-Att tal-Mewt bin-numru ta’ iskrizzjoni 1741/2007: Dok A;

Illi l-istess F B qabel ma miet, kellu relazzjonijiet intimi ma’ l-intimata G-H I, li tigi omm il-minuri li twieled fid-19 ta’ Lulju, 2007 u dan skond l-Att tat-Twelid bin-numru ta’ iskrizzjoni 2233/2007: Dok. B;

Illi l-istess F B miet qabel it-twelid tal-minuri ‘J’ u b’ hekk ma lahaqx irrikonoxxa l-istess minuri fuq l-att tat-twelid bhala l-missier naturali u ghalhekk, taht il-kolonna/i li tindika d-dettalji tal-missier tat-tarbija fuq l-att tat-twelid hemm indikat missier mhux maghruf.

Illi din is-sitwazzjoni hija ta’ pregudizzju sija ghar-rikorrenti li ghandhom l-interess legittimu bhala l-werrieta kif ukoll ghan-nom tad-decujus li l-minuri jigi dikjarat bhala iben missier maghruf;

Illi ghalkemm l-intimata giet, kemm-il darba interpellata diversi drabi biex tirregolarizza s-sitwazzjoni, l-konvenuta baqghet inadempjenti.

Ghaldaqstant, ir-rikorrenti umilment jitolbu lil dina l-Onorabbli Qorti sabiex:

1. Tiddikjara li ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi li l-minuri ‘J’ li fil-prezent ghandu l-kunjom I, huwa l-wild naturali tad-decujus F B li kien miet tragikament qabel ma’ twieled il-minuri bl-isem ‘J’ u dan anke permezz ta’ periti nominandi jew testijiet forensici u xjentifici li dina l-Onorabbli Qorti jidhrilha opportun fic-cirkostanzi tal-kaz;

2. Tordna li l-intimat Direttur tar-Registru Pubbliku sabiex jemenda l-att tat-twelid tal-minuri 'J' u b' hekk isiru l-korrezzjonijiet necessarji fic-certifikat tat-twelid tal-minuri billi fejn hemm miktub li l-missier tal-minuri 'mhux maghruf' jigi mnizzel is-segwenti dettalji li huma: F B ID. 0236081(M) imwieled il-Pieta' ta' 22 Ghaxqet l-Ghajn, Marsascala, bin A B li ghadu haj fil-kolonni rispettivi ta' l-att tat-twelid bin-numru ta' iskrizzjoni 2233/2007 kif ukoll kull korrezzjoni ohra necessarja li jidhrilha dina l-Onorabbli Qorti sabiex is-sitwazzjoni legali tal-minuri tigi regolarizzata.

Bl-ispejjez kontra l-istess konvenuta G H I li hi ngunta ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenuta G H I li biha eccepiet :

1. Illi t-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez.

2. Illi preliminarjament l-esponenti teccepixxi l-irritwalita tal-kawza odjerna stante li ma jirrizultax ebda dritt fil-Ligi Maltija spettanti lill-eredi ta' persuna li tawtorizzahom jittentaw din il-kawza ghall-filjazzjoni ta' ulied li twieldu barra z-zwieg. Din l-azzjoni tirraprezenta dritt personali spettanti lill-missier jew lill-omm ta' wild li jkun twieled barra miz-zwieg, u ma tistax tigi dedotta mill-eredi tal-missier jew tal-omm kif qed jittentaw l-atturi b' din il-kawza.

3. Illi ghalhekk ghandhom fl-ewwel lok jiddikjaraw fuq liema bazi qed jipprocedu b' din l-istanza.

4. Illi stante is-suespost it-talbiet ghandhom jigu michuda bl-ispejjez in limine.

5. Illi ghall-istess raguni m' ghandhomx isiru ebda testijiet fuq it-tarbija J I.

6. Illi subordinatament u assolutament minghajr pregudizzju it-talbiet odjerni, m' humiex fl-ahjar interess tal-minuri kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni.

7. Illi ghar-ragunijiet premessi kif ukoll ghal ragunijiet li jirrizultaw waqt it-trattazzjoni l-esponenti titlob li t-talbiet dedotti permezz tar-Rikors Guramentat odjern ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-atturi.

8. B' riserva ghall-eccezzjonijiet ulterjuri u bl-ispejjez kontra l-atturi ngunti minn issa stess in subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata tad-Direttur tar-Registru Pubbliku :

1. Illi preliminarjament fil-mertu l-esponent mhux edott mill-fatti kif allegati fir-rikors guramentat u ghalhekk jirrimetti ruhu ghall-provi dwar it-talbiet, inkluz dawk it-testijiet xjentifici necessarji, ghal gudizzju ta' din l-Onorabbli Qorti.

2. Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghas-suespost, jehtieg illi jekk it-talbiet dedotti fir-rikors jintlaqghu, il-kunjom tal-minuri ghandu jigi korrett.

3. Illi ghandha ssir id-debita pubblikazzjoni fil-Gazzetta tal-Gvern ai termini ta' l-Artikolu 254 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

4. Illi fi kwalunkwe kaz it-tibdil rikjest fl-Att tat-Twelid mhuwiex attribwibbli ghal xi nuqqas ta' l-intimat li ghaldaqstant m'ghandux jigi soggett ghall-ispejjez ta' l-istanti.

Rat ir-risposta guramentata tal-kuraturi deputati li biha eccepew :

Illi jidher li l-kawza ma tregix u t-talbiet ma jistghux jintlaqghu billi fl-ewwel lok jekk il-kawza qed issir skond l-Art. 86 tal-Kodici Civili ma jidhirx li l-atturi mxew kif kellu jkun mal-procedura hemm mahsuba ;

Illi fit-tieni lok, jekk l-atturi jqisu din il-kawza bhala wahda ta' ricerka ta' paternita', kawza bhal din tmiss biss lill-wild innifsu – li mhux biss mhux attur izda sahansitra tharrek bhala konvenut – u dan anki kif maqtugh minn din il-Qorti kif presjeduta fil-kawza 'Thompson – Spiteri' li twettqet mill-Qorti ta' l-Appell fil-31 ta' Ottubru 2007.

Rat id-digriet moghti fl-udjenza tat-2 ta' Dicembru 2008 li permezz tieghu l-kuraturi deputati gew estromessi mill-kawza, u l-konvenuta G H I giet nominata kuratrici ad litem ta' binha minuri ;

Rat l-atti kollha tal-kawza, inkluzi l-affidavits prezentati u n-noti ta' sottomissjoniiet studjati prezentati mill-partijiet rigwardanti t-tieni eccezzjoni tal-konvenuta G H I, u l-eccezzjonijiet tal-kuraturi deputati ;

Semghet lid-difensuri tal-partijiet ;

Ikkunsidrat ;

Illi l-gudizzju odjern jirrigwarda t-tieni eccezzjoni[1] sollevata mill-konvenuta G H I, u l-eccezzjonijiet[2] sollevati mill-kuraturi deputati.

Fis-succint il-fatti huma s-segwenti. F B, bin l-atturi A u C, konjugi B, kien f' relazzjoni mal-konvenuta G H I bir-rizultat li din harget tqila minnu. Waqt it-tqala, F miet tragikament fil-24 ta' Gunju 2007 ; u fis-19 ta' Lulju 2007 twieled it-tifel 'J'.

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-atturi qed jitlobu minn din il-Qorti dikjarazzjoni gudizzjali fis-sens li l-minuri 'J' huwa l-wild naturali tal-mejjet F B.

Minn naha taghha, il-konvenuta G H I qed teccepixxi, in linea preliminari, l-irritwalita' tal-proceduri "stante li ma jirrizulta ebda dritt fil-Ligi Maltija spettanti lill-eredi ta' persuna li tawtorizzahom jittentaw din il-kawza ghall-

---

[1] Fol.24
[2] Fol.46

filjazzjoni ta' ulied li twieldu barra z-zwieg. Din l-azzjoni tirraprezenta dritt personali spettanti lill-missier jew lill-omm ta' wild li ikun twieled barra z-zwieg, u ma tistax tigi dedotta mill-eredi tal-missier jew ta' l-omm kif qed jittentaw l-atturi b' din il-kawza."

Il-kuraturi deputati, filwaqt li ssottomettew li l-azzjoni ma saritx skond l-artikolu 86 tal-Kap.16, eccepew li hija gurisprudenza kostanti ta' dawn il-qrati li kawza ta' ricerka ta' paternita' tmiss biss lill-wild.

Id-Direttur tar-Registru Pubbliku, minn naha tieghu, issottometta li l-azzjoni odjerna ghandha l-bazi legali taghha anke fl-artikolu 149 tal-Kap.16, ukoll li l-artikolu 86 jaghti azzjoni lil kull min ikollu interess, ukoll li huwa fl-interess tal-minuri, registrat bhala 'bin missier mhux maghruf', li l-paternita' tieghu tigi stabbilita, ukoll li l-atturi bhala eredi ta' missier it-tarbija ghandhom interess guridiku u morali li jigi stabbilit jekk it-tifel huwiex it-tifel ta' binhom F.

Illi l-materja in dizamina taqa' fil-parametri tad-dispozizzjonijiet elenkati fis-sub titolu III intestat "Of the Filiation of Children Conceived and Born Out of Wedlock" mill-artikolu 86 sa' l-artikolu 100A.

Il-Qorti tosserva li, ghall-kuntrarju ta' dak li hemm fid-dritt Taljan, il-ligi taghna hija siekta dwar minn jista' jattiva azzjoni ghar-riklam tal-paternita' jew tal-maternita'. Fid-dritt Taljan insibu per ezempju li l-azzjoni tista' tigi esperita mit-tifel imwieled barra z-zwieg jew mid-dixxendenti tieghu fiz-zmien sentejn mill-mewt tat-tifel; kif ukoll li l-genitur li ghandu l-patria potesta' fuq it-tifel purche' din tkun fl-interess tat-tifel u bil-kunsens tieghu jekk dan ikun ghalaq is-17-il sena.[3]

Id-duttrina Taljana in propozitu hija fis-sens li "il diritto di fare le indagini sulla paternita' e maternita' appartiene al figlio; perrocche' trattasi di reclamo di stato, ossia di un diritto essenzjalmente e strettamente personali in quanto

[3] Codice Civili art.270 u 273

ha per principale fondamento un interesse morale. Tuttavia, attesi gli interessi pecuniari dipendente dalla dichiarazione di paternita’ e maternita’, queste possono essere ricercate eziando dagli eredi o discendenti del figlio......”[4]

Illi fil-ligi nostrana ma hemmx dispozizzjonijiet specifici li jistipulaw min jista’ jisperixxi azzjoni ghar-ricerka ta’ paternita’ jew maternita’ ta’ tifel imwieled barra z-zwieg ; izda tirregola l-pozizzjoni fil-kaz ta’ rikonoxximent tat-tifel, u tghid li r-rikonoxximent jista’ jsir jew mill-missier u mill-omm, jew separatament jew konguntivament ; izda fit-tieni proviso taghti d-dritt lill-kull persuna nteressata sabiex tipprocedi gudizzjarjament biex il-qorti tiddikjara li l-persuna li jkun gharaf it-tifel huwa missier it-tifel[5].

Fi kliem iehor, ghalkemm ir-rikonoxximent jista’ jsir biss mill-genitur jew genituri tat-tifel, izda mill-banda l-ohra kull persuna interessata tista’ tipprocedi biex totjeni dikjrazzjoni gudizzjali fis-sens li l-persuna li ghamlet ir-rikonoxximent, hija l-missier.

Fil-fehema ta’ din il-Qorti, minn dan johrog car li fil-kaz ta’ wild barra z-zwieg il-legislatur ma jidhirx li ried li jillimita l-azzjoni ta’ ricerka ta’ paternita’ jew maternita’ ghat-tifel jew ghad-dixxendenti tieghu, ghax ubi lex voluti lex dixit, u ghalhekk, fin-nuqqas ta’ dispozizzjoni espressa tali-ligi li jipprojibixxi lil terzi li jaghmlu din l-azzjoni, ghandha tipprevali t-tezi ta’ l-atturi u tad-Direttur tar-Registru Pubbliku fis-sens li l-azzjoni tista’ tigi esperita minn kull min juri li ghandu interess guridiku.

Fil-kaz in dizamina l-atturi, bhala eredi tal-mejjet F [liema fatt ma giex kontestat], ghandhom interess guridiku, kif fuq indikat, biex jaghmlu din l-azzjoni li wara kollox jekk tirnexxi tkun fl-interess tal-minuri li minn bin missier mhux maghruf, tigi stabbilita’ l-paternita’ tieghu.

---

[4] Istituzioni di Diritto Civile Italiano – Pacifici Mazzoni 3ed. Vol.VII – para.206 – *“Della dichiarazione giudiziale della filiazione naturale.”*

[5] Ma hemmx dispozizzjoni simili fid-dritt taljan.

Ghal dawn il-motivi tiddecidi billi, tichad l-eccezzjonijiet fuq indikati, u tordna l-prosegwiment tal-kawza.

Spejjez rizervati.

< Sentenza In Parte >

--------------------------------TMIEM--------------------------------